

Intentieverklaring voor het Platform Biodiversiteit en Bedrijfsleven

Concept 15 juni 2010

VNO-NCW, MKB Nederland, LTO en IUCN NL¹ verder te noemen 'initiatiefnemers', spreken de intentie uit om, samen met relevante partners, te komen tot een constructieve dialoog, samenwerking en gezamenlijke activiteiten gericht op het behoud en herstel van biodiversiteit. Het doel is, met respect voor legitieme economische belangen, bij te dragen aan een resultaatgerichte, effectieve en efficiënte aanpak gericht op het stoppen van biodiversiteitsverlies en het stimuleren van herstel van ecosystemen, in en buiten Nederland, en op het verminderen van de ecologische voetafdruk. Partijen richten hiertoe een platform op. Een nationaal actieprogramma en een internationale agenda maken onderdeel uit van deze aanpak.

Overwegingen:

- 1 De initiatiefnemers erkennen de noodzaak om tot een duurzamer samenleving te komen, waar economische, ecologische en sociale waarden in evenwicht zijn.
- 2 De natuur - de natuurlijke systemen van de planeet (de ecosystemen) en de verscheidenheid aan organismen waaruit de levende natuur bestaat (de biodiversiteit) - vormt de basis en de condities voor het menselijk bestaan. Ecosystemen en biodiversiteit leveren een essentiële bijdrage aan welzijn en welvaart; de economie heeft de natuur nodig. Behoud ervan is dus van wezenlijk belang voor een duurzame samenleving en een vitale economie. De aanwezigheid en toegankelijkheid van 'natuur' is ook een hoog gewaardeerd kwaliteitskenmerk van de leefomgeving. Daarnaast erkennen de initiatiefnemers dat veel mensen een zelfstandige waarde toekennen aan natuur.
- 3 De ecosystemen van deze planeet zijn essentieel voor het handhaven van voor goede kwaliteit van leven benodigde natuurlijke condities (de kwaliteit van lucht, water, bodem, klimaat en biodiversiteit; deze functie van natuur wordt wel aangeduid met 'ecosysteemdiensten').
- 4 Biodiversiteit wordt in toenemende mate onderkend als belangrijk voor duurzaamheid en is daarom een maatschappelijk thema geworden. Het Europese natuurbeleid – Natura 2000- is mede voortgekomen uit de mondiale conventie van Rio de Janeiro (1992) over bescherming van biodiversiteit. De VN verklaarden 2010 tot jaar van de biodiversiteit. De internationaal en Europees overeengekomen doelstelling om de biodiversiteit niet verder achteruit te laten gaan is echter niet gehaald. De Europese Commissie kreeg daarom begin dit jaar van de Europese Raad de opdracht om nog in 2010 te komen tot verdergaande beleidsvoorstellen voor biodiversiteit. Overheden en bedrijfsleven hebben er meer dan ooit mee te maken.
- 5 Het bedrijfsleven onderkent dat de economie, gegeven de benutting en uitputting van fossiele en andere natuurlijke grondstoffen en materialen, in toenemende mate een op

¹ Nederlandse bureau van de International Union for Conservation of Nature van niet-gouvernementele organisaties, staten en wetenschappers. In Nederland heeft IUCN 34 leden, waaronder Natuurmonumenten, De Landschappen, Staatsbosbeheer, Wereldnatuurfonds, Stichting Natuur en Milieu, beleids- en kennisinstellingen, alsmede de Nederlandse Staat. Hoofdkantoor gevestigd in Gland, Zwitserland.

de biosfeer gebaseerde ('bio-based') economie zal moeten worden, die aangewezen is op het duurzaam (volhoudbaar) benutten van de natuur als bron van grondstoffen voor voedsel, energie, goederen en diensten, door duurzame benutting van biomassa, genetisch materiaal en ecosysteemdiensten. De transitie naar deze nieuwe economie vereist een constructieve samenwerking tussen relevante maatschappelijke partijen en kennisinstellingen op het gebied van biodiversiteit en ecosystemen.

- 6 Het bedrijfsleven – groot en klein- is zich in toenemende mate bewust van zijn rol en wil verantwoordelijkheid dragen voor het behoud en herstel van biodiversiteit en ecosystemen, niet alleen in Nederland maar ook internationaal. Tal van initiatieven op het gebied van (internationaal) maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid getuigen hiervan. Het bedrijfsleven wenst deze verantwoordelijkheid te nemen maar kan zijn primaire rol- het creëren van toegevoegde waarde- alleen goed vervullen in een context van rechtszekerheid en regels die het zelfstandig en vitaal voortbestaan van ondernemingen ondersteunen.
- 7 IUCN als mondiale kennis- en koepelorganisatie en leden als Natuurmonumenten, De Landschappen en andere organisaties beseffen dat een effectieve aanpak van problemen en behoud en herstel van natuur en gezonde ecologische systemen niet kunnen zonder constructieve samenwerking met een vitaal en innovatief bedrijfsleven.
- 8 Initiatiefnemers onderschrijven het belang van Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur voor het behoud en herstel van biodiversiteit en ecosystemen, en erkennen de noodzaak van heldere en consistente regelgeving met een coherente en lange termijn visie voor bescherming van natuur en milieu. Daarbij moet oog bestaan voor de natuurlijke en ecologische dynamiek en gezocht worden naar effectiviteit en efficiency bij het realiseren van de landelijke Natura 2000-doelstellingen. Een dialoog moet mogelijk zijn over meer kansrijke benaderingen waarbij het eerder en zelfs ruimer verbeteren van de natuurlijke habitat mogelijk hand in hand gaat met het verminderen van nadelige gevolgen voor het bedrijfsleven. Met het oog hierop is er behoefte aan een rationele analyse om per schaalniveau te komen tot de meest doelmatige maatregelen. Dit is effectiever dan een te geforceerde conserveringsbenadering per locatie. Daarbij is ook het behoud van een voldoende gelijk speelveld met eerlijke concurrentieverhoudingen voor het betreffende bedrijfsleven een belangrijk element.
- 9 De initiatiefnemers constateren dat de impact van Nederlandse bedrijven en instellingen op biodiversiteit en ecosystemen in het buitenland (de ecologische voetafdruk) vaak onbekend is. Zij willen door dialoog, beleidsvoorstellen, innovatie, concrete activiteiten en projecten de voetafdruk verminderen, door verbetering van processen en/of compensatie.. Hiertoe is kennis over de voetafdruk per bedrijf en per sector van belang, en over de wijze waarop de vermindering van deze afdruk in de betreffende landen kan worden opgepakt. Dit vereist ook overleg met overheden
- 10 Initiatiefnemers zien een toegevoegde waarde in dialoog en uitwisseling van kennis tussen natuurorganisaties en bedrijfsleven over deze uitdagingen. Ook overheden en kennisinstellingen spelen hierbij een rol. Partijen zien nut in een forum waar doelstellingen en efficiënte instrumentatie om die te bereiken onbevangen kunnen worden besproken en dat gezamenlijke conclusies richting overheid kan uitgedragen. Dit forum kan instrumenteel zijn om het bewustzijn aan te wakkeren, het begrip over

deze thema's en over efficiënte aanpak te creëren en te verspreiden, draagvlak voor effectief beleid bij bedrijfsleven en bij natuurorganisaties te scheppen en de ogen te openen voor kansen voor innovatieve commerciële mogelijkheden.

Initiatiefnemers spreken daarom af:

1. Op korte termijn te komen tot instelling van een 'Platform Biodiversiteit en Bedrijfsleven' en daarvoor deelnemers uit te nodigen.
2. De komende maanden te komen tot uitwerking van hun intentie in een document waarin de samenwerking wordt vastgelegd (doel werkwijze) en een gemeenschappelijke strategische visie op belang en aanpak wordt geformuleerd.
3. Tegelijk te komen tot een uitwerking in een beleidsagenda en actieprogramma dat uitvoerbaar is in Nederland op afzienbare termijn.
4. Verder samen te werken op zoek naar meer effectieve en efficiënte methoden om Natura 2000 doelstellingen te bereiken.
5. Een gezamenlijke inbreng te formuleren voor Nederlandse inbreng in Europees verband en in andere relevante internationale fora.
6. Bij een en ander aan te sluiten op de werkzaamheden van de door het kabinet in 2009 ingestelde Taskforce Biodiversiteit o.l.v. de heer Alders die de opdracht heeft voorstellen te doen voor beleid voor behoud van biodiversiteit en het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.
7. Gezamenlijk voorbeelden van succesvolle aanpak op bedrijfs(tak)niveau of project-niveau (lokaal/nationaal) te identificeren en uit te dragen.
8. Deze samenwerking tussen bedrijfsleven, en natuurorganisaties – met indien mogelijk de betrokkenheid van de overheid in binnen- en buitenland uit te dragen als succesformule.